

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERDYFI, 15 HYDREF 2024

Presenoldeb:

Cynghorwyr Gwynedd: Y Cynghorwyr Robert Dewi Owen & Anne Lloyd Jones.

Aelodau Cyfetholedig: Freddie Collier (RNLI Aberdyfi), David Williams (Pwyllgor Gwelliannau a Hysbysebu Aberdyfi), Desmond George (Aelod o Glwb Hwyllo Dyfi), Al Crisp (Outward Bound Trust Wales), Robert Tyrrell (Cyngor Cymuned Aberdyfi)

Sylwedyddion: Cynghorydd Nia Jeffreys (Aelod Cabinet Economi a Chymuned), Cynghorydd Gwilym Jones (Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog)

Swyddogion yn bresennol: Bryn Pritchard-Jones (Rheolwr Gwasanaeth Morwrol), Arthur Francis Jones (Uwch Swyddog Harbyrau), William Arthur Stockford (Harbwrfeistr Aberdyfi), Llyr Beaumont Jones (Pennaeth Cynorthwyol Adran Economi a Chymuned) a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

1. ETHOL CADEIRYDD

PENDERFYNWYD Etholwyd y Cynghorydd Robert Dewi Owen fel Cadeirydd Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi ar gyfer y flwyddyn 2024/25.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD Etholwyd y Cynghorydd Anne Lloyd-Jones fel Is-gadeirydd Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi ar gyfer y flwyddyn 2024/25.

3. YMDDIHEURIADAU

Ni dderbyniwyd unrhyw ymddiheuriadau.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r cyfarfod hwn, a gynhaliwyd ar 12 Mawrth 2024, fel rhai cywir.

6. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL YR HARBWR

Cyflwynwyd yr adroddiadau gan y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol a'r Uwch Swyddog Harbyrau. Tynnwyd sylw at y prif bwyntiau canlynol:

Cadarnhawyd bod 81 o gychod wedi bod ar angorfeydd blynyddol yn harbwr Aberdyfi eleni. Nodwyd bod hyn yn gynydd bychan o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, ble roedd 72 o angorfeydd blynyddol. Gobeithiwyd bydd y ffigwr hwn yn parhau i gynyddu i'r dyfodol.

Eglurwyd bod unrhyw un sydd yn dymuno cofrestru eu bad pŵer yn gwneud hynny drwy wefan y Cyngor. Adroddwyd bod 1013 o gychod pŵer a 1044 o fadau dŵr personol wedi eu cofrestru'r tymor hwn. Nodwyd hefyd bod 84 cwch gydag injan o dan 10hp wedi eu cofrestru, sef cyfanswm o 2141 fadau ar gyfer y tymor. .y. Cydnabuwyd bod hyn 368 yn is na'r tymor

blaenorol, ble roedd 2509 o gofrestrïadau. Ystyriwyd mai'r prif ffactorau am y lleihad hwn yw tywydd ansefydlog a'r hinsawdd ariannol bresennol.

Sicrhawyd bod yr harbwr yn cydymffurfio â Chod Diogelwch Morol Porthladdoedd, sy'n amlinellu safon genedlaethol ar gyfer pob agwedd o ddiogelwch morol.. Eglurwyd bod y Gwasanaeth yn adolygu'r cod ar hyn o bryd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth gyda newidiadau statudol diweddar. Anogwyd yr aelodau i ddod i gyswllt gyda swyddogion os oes ganddynt unrhyw sylwadau ar beth ddylai gael ystyriaeth wrth ei addasu.

Croesawyd Mr Thomas Walton sydd wedi cael ei benodi yn Harbwrfeistr Cynorthwyol ers mis Ebrill eleni. Diolchwyd hefyd i'r wardeniaid traeth tymhorol a fu'n gweithio yn Aberdyfi a Thywyn dros y tymor.. Tynnwyd sylw penodol at ddau swyddog a oedd wedi cysylltu gyda Gwylwyr y Glannau ynglŷn â digwyddiad difrifol a oedd yn datblygu ar ochr arall i'r afon. . Diolchwyd iddynt am ymateb yn brydlon a nodwyd bod cais am ganmoliaeth (commendation) y Bad Achub yn dilyn y digwyddiad. Cyhoeddwyd bod yr Uwch Swyddog Harbyrau wedi cychwyn proses ymddeol a byddai'n gorffen gyda'r gwasanaeth yn fuan ym mis Mawrth 2025. Diolchwyd iddo am ei holl waith dros nifer o flynyddoedd a rhannwyd dymuniadau gorau iddo i'r dyfodol.

Tywyswyd yr aelodau drwy berfformiad ariannol yr harbwr ar gyfer 1 Ebrill 2024 hyd at 31 Mawrth 2025. Manylwyd ar y prif bwyntiau canlynol gan bwysleisio mai rhagdybiaeth o'r gwariant cyflawn y cyllidebau ar ddiwedd y flwyddyn ariannol a rannwyd, yn seiliedig ar wariant hyd at 31 Awst 2024, a gall y sefyllfa newid os bydd argyfwng yn codi:

- **Gweithwyr** - Rhagdybiwyd tanwariant o £1,894 yng nghyllidebau cyflogau a chostau swyddogaethau oherwydd bod yr Harbwrfeistr Cynorthwyol wedi cychwyn yn ei rôl ar ddyddiad hwyrach na 1 Ebrill 2024.
- **Eiddo** - Proffwydwyd tanwariant o £10,333 yn y gyllideb hon, sy'n gyfrifol am gynnal tiroedd, casglu sbwriel ac ati. Eglurwyd bod tanwariant yn y gyllideb gan nad oes costau sylweddol hyd yma wedi codi. .
- **Trafnidiaeth** - Ystyriwyd bydd tanwariant o £218 yn y gyllideb hon erbyn diwedd y flwyddyn ariannol gyfredol. Eglurwyd nad yw'r gyllideb hon yn cynnwys costau rhedeg a chynnal a chadw cerbyd y gwasanaeth, ond ei fod yn cael ei ddefnyddio ar gyfer tanwydd y cwch patrôl a chostau teithio staff. Nodwyd bod tanwariant yn y gyllideb hon eleni gan fod tywydd ansefydlog wedi rhwystro staff rhag gwneud defnydd llawn o'r cwch patrôl, gan arwain at arbediad yng nghostau'r tanwydd.
- **Gwasanaethau a Chyflenwadau** - Rhagdybiwyd gorwariant o oddeutu £14,242 o fewn y gyllideb hon. Esboniwyd fod y gyllideb yn cael ei ddefnyddio ar gyfer lluo nwyddau megis offer, arwyddion, goleuadau, cymhorthion mordwyo a thrydan. Cadarnhawyd bod trafodaethau yn cael ei gynnal oherwydd credir bod y gyllideb hon wedi ei osod yn rhy isel ar gyfer eleni (£6,630). Gobeithiwyd bydd y gyllideb hon yn cael ei nodi yn uwch i'r dyfodol gan achosi llai o orwariant.
- **Gwariant Un Tro – Ariannu o Gronfeydd yr Adran** – Cadarnhawyd nad oedd cyllideb wedi cael ei osod ar gyfer y defnydd o gronfeydd ar gyfer y flwyddyn ariannol hon. Fodd bynnag, cadarnhawyd bod gwariant o £7,294 wedi bod ar y caban 'dros dro' i staff yr harbwr.. Cydnabuwyd bod y gwariant hwn wedi ei nodi fel gorwariant oherwydd nad oedd cyllideb wedi cael ei osod ar ei gyfer eleni. Pwysleisiwyd nad yw'r gwariant yn cael effaith ar berfformiad cyllidol yr harbwr ar gyfer y flwyddyn ariannol hon gan ei fod yn wariant un tro o'r gronfa.

Eglurwyd y rhagdybiwyd bydd yr harbwr yn gorwario oddeutu £9,292 dros y gyllideb a osodwyd ar gyfer y flwyddyn ariannol bresennol (£108,900). Fodd bynnag, mynegwyd balchder bod yr harbwr wedi llwyddo i dderbyn £11,167 yn fwy o incwm na'r targed a osodwyd am y flwyddyn, sef £43,510. Datganwyd bod hyn y newyddion positif iawn i ddyfodol yr harbwr a'i fod yn amlygu bod cryn dipyn o ddefnydd ar wasanaethau'r harbwr. Tynnwyd sylw hefyd bod codi ffi am barciotrelars ar dir yr harbwr wedi creu mwy o incwm eleni a bydd hyn yn parhau i'r dyfodol.

Dydd Mawrth, 15fed Hydref, 2024

Adroddwyd y rhagdybir tanwariant o £9,170 yng nghyllideb gyflawn yr harbwr erbyn diwedd Mawrth 2025 wrth ystyried y gwariant uchod a'r incwm sydd wedi dod i mewn hyd yma.

Cydnabuwyd bydd cyfraddau ffioedd a thaliadau'r harbwr yn cael eu haddasu yn y dyfodol agos yn unol â lefel chwyddiant. Nodwyd bydd swyddogion yn ymdrechu i sicrhau bod y ffioedd yn cael eu codi digon i gyfarch costau ond i beidio a'u cynyddu'n ormodol. Nodwyd bydd ystyriaeth yn cael ei roi i ffioedd yr Awdurdodau Lleol cyfagos wrth ddod i benderfyniad. Eglurwyd bydd penderfyniadau terfynol yn cael eu gwneud ar ffioedd y tymor nesaf erbyn Mawrth 2025.

Eglurwyd bod cynnydd bychan i'w weld yn nifer cwsmeriaid gyda chytundebau blynyddol ar angorfeydd yr harbwr, a bod cynnydd i'w weld ers rhai blynyddoedd. Ymfalchiwyd bod nifer o ymholiadau wedi cael eu derbyn gan gwsmeriaid newydd yn ogystal â chwsmeriaid sydd yn dod yn ôl yn flynyddol. Cydnabuwyd nad yw rhai cwsmeriaid wedi dod yn ôl yn dilyn y pandemig ac eraill ddim wedi dychwelyd oherwydd y wasgfa ariannol.

Tynnwyd sylw at holiadur boddhad cwsmer sydd yn weithredol ers 2023. Eglurwyd y gall cwsmeriaid gael mynediad at yr holiadur hwn drwy ddefnyddio cod QR sydd wedi ei leoli mewn gwahanol ardaloedd yn yr harbwr, yn ogystal â holiadur sydd ar lein.. Adroddwyd bod 86% o'r ymatebion a dderbyniwyd yn nodi bod eu profiad o'r harbwr yn dda iawn a bod sylwadau cadarnhaol wedi eu derbyn am broffesiynoldeb ac agwedd y swyddogion. Cadarnhawyd nad oedd un ymatebydd wedi nodi bod y gwasanaethau yn 'wael'. Cydnabuwyd bod swyddogion yn awyddus i fwy o gwsmeriaid gymryd mantais o'r holiadur boddhad er mwyn sicrhau bod yr holl agweddau o'r gwasanaethau a ddarperir yn cael adborth cyson. Cyfeiriwyd hefyd at holiaduron boddhad cwsmer ar gyfer y traethau gan nodi bod sylwadau da iawn wedi eu derbyn.

Cadarnhawyd bod archwiliad blynyddol diweddar gan Tŷ'r Drindod yn cadarnhau bod pob cymhorthydd mordwyo ar eu safle priodol.. Ymhelaethwyd bod y Gwasanaeth yn cydweithio gydag Ymgynghoriaeth Gwynedd er mwyn sicrhau bod 2 farc mordwyo yn cael eu pintio yn ardal Tywyn.

Mynegwyd balchder nad oes yna unrhyw Rybudd i Forwyr yn weithredol yn yr harbwr ar hyn o bryd, Diolchwyd i gontractwyr lleol sydd yn cynorthwyo swyddogion i symud cymhorthion yn ôl yr angen. Cadarnhawyd bod swyddogion hefyd yn gwneud defnydd o ddrôn er mwyn ymdrechu i weld newidiadau yn y sianel.

Eglurwyd bod cynnydd i'w weld o'r tywod sy'n parhau i gasglu ar y llithrfa ger Gorsaf y Bad Achub a Chlwb Hwyllo Dyfi. Nodwyd ei fod yn heriol i dynnu'r tywod oddi arno ar hyn o bryd gan fod lefel y tywod yn uchel yn gyffredinol ar y prif draeth.

Atgoffwyd bod staff yr harbwr bellach wedi symud i weithio o'r caban 'dros dro' tra mae gwaith adnewyddu angenrheidiol yn cael ei gwblhau ar y brif swyddfa. Ymestynnwyd croeso i unrhyw un sydd angen cymorth staff yr harbwr i ddod draw i'r caban am sgwrs. Ychwanegodd Pennaeth Cynorthwyol yr Adran Economi a Chymuned bod Cynllun Rheoli Asedau 2024 - 2034 Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo £500,000 ar gyfer datblygu'r swyddfa. Nodwyd bod cais wedi cael ei gyflwyno i'r adran Eiddo er mwyn penodi penseiri i ddylunio'r adeilad sy'n gweddu'r dirwedd ac atgyfnerthu'r sylfaeni. Sicrhawyd bydd y dyluniadau cychwynnol yn cael ei rannu gyda'r cyrff ac asiantaethau lleol. Rhagdybiwyd bydd yr adeilad newydd wedi ei gwblhau erbyn diwedd 2025.

Nodwyd bod yna nifer o ymholiadau am anifeiliaid a gwastraff sydd wedi ei golchi fyny ar y traeth yn ystod y tymor. Pwysleisiwyd y pwysigrwydd i ddarparu cyfeirnod i'r lleoliad drwy What 3 Words neu gyfeirnod grid. . Cadarnhawyd bod achos trist wedi bod ar ddechrau'r flwyddyn ble roedd defaid wedi cael eu cario yn nŵr yr afon ac wedi golchi fyny ar y traeth. Nodwyd bod modd cysylltu gyda'r perchnogion os oes tag ar yr anifeiliaid a'u bod nhw yn eu gwaredu. Cyfeiriwyd hefyd at nifer o achosion ble mae morloi wedi golchi fyny ar y traeth. Eglurwyd mai claddu'r anifeiliaid mae'r swyddogion yn ei wneud bryd hynny. Eglurwyd bod

Dydd Mawrth, 15fed Hydref, 2024

swyddogion wedi prynu beic cwad er mwyn gallu gwaredu carcasau anifeiliaid sydd wedi golchi fyny mewn lleoliadau nad oes modd i'r cwch patrôl ei gyrraedd. Ymhelaethwyd bod staff yn ymchwilio i brynu trelar pwrpasol ar gyfer y defnydd hwn hefyd.

Mynegwyd pryder am dywod sydd yn casglu ger maes parcio'r traeth. Nodwyd bod posibilrwydd i'r tywod gael ei chwythu i ddraeniau cyfagos yn dilyn gwynt mawr gan achosi trafferthion wrth waredu dŵr. Cadarnhawyd bod trafodaethau wedi cael eu cynnal er mwyn codi wal yn y maes parcio er mwyn lleihau rhai o'r risgiau hyn ond nodwyd nad oes datblygiad i drefniadau hyd yma.

Diolchwyd i dîm 'Plastic Free Aberdyfi' am eu gwaith gwirfoddol yn casglu sbwriel ar y traeth. Cadarnhawyd fod hon yn berthynas gwerthfawr iawn i ardal yr harbwr ac yn lleihau baich gwaith y swyddogion. Atgoffwyd holl ymwelwyr y traeth i gysylltu gyda staff yr harbwr os ydynt yn gweld gwastraff mawr na allent ei gasglu, gan sicrhau bydd aelod o staff yn mynd i gasglu'r sbwriel gyda threlar a'i waredu.

Nodwyd bod cynnydd mewn niferoedd o ganŵs sydd yn cael eu gadael ar ôl ar y traeth. Eglurodd yr Harbwrfeistr bod rhybudd yn cael ei osod ar bob canŵ sydd yn cael eu gadael am amser hir. Ymhelaethwyd bod y rhain yn cael eu symud i'r storfa ac mae modd i bobl eu casglu. Cyfeiriwyd hefyd at drefniant tebyg sydd mewn lle ar gyfer cychod mwy, gan gadarnhau bod modd rhoi rhybudd gwaredu arnynt os nad ydynt yn cael defnydd ac yn creu trafferthion.

Darparwyd diweddariad ar ddigwyddiad difrifol a ddigwyddodd yn nyfroedd yr harbwr ym mis Mai 2023. Cadarnhawyd bod ymchwiliad Heddlu Gogledd Cymru yn parhau ac mae'r achos wedi cael ei gyfeirio at Wasanaeth Erlyn y Goron.

Rhannwyd gwybodaeth a manylion am nifer o ddigwyddiadau sydd wedi cael eu cynnal yn ddiweddar gan gynnwys Pencampwriaeth Badau Rasio Arfordir Cymru, Regata Flynyddol Rhwyfo Môr Cymru, WeSwimRun ac Aquathon Dyfi.

PENDERFYNWYD

Nodi a derbyn yr adroddiadau.

7. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Cadarnhawyd bod y cyfarfod nesaf ar y 18fed Mawrth 2025.

Dechreuodd y cyfarfod am 10:00yb a daeth i ben am 11:45yb.

(Cadeirydd)